
EDITORIAL

ERIK GILK

Literárněvědné číslo našeho časopisu, které zahajuje letošní ročník, přináší tematicky i metodologicky pestrou paletu příspěvků a naplňuje tak snahu redakce o pluralitní přístup k literárnímu dílu. Oddíl Studia otevírá další husitologický příspěvek Petra Čorneje, pojednávající tentokrát o sektě adamitů a jejich zobrazení ve středověkých literárních památkách. Medievisticky je zaměřena také stať Františka Všetičky, který zůstává věrný své metodě, když zkoumá tektoniku textu staročeské básně „Smrt“. Nástin protektorátní psychologické prózy podává ve svém syntetickém příspěvku „Do hlubin lidské duše“ Alena Šidáková, zúročujíc tím svoji klíčovou účast v aktuálně probíhajícím projektu Dějiny české literatury za Protektorátu Čechy a Morava realizovaném Ústavem pro českou literaturu AV ČR. Textovým podkladem pro tentýž projekt je případová studie týkající se románu Františka Kožíka *Největší z pierotů*, kterou napsal Martin Lukáš. Komparativní studie prešovského badatele Marka Mitky se zabývá podobami experimentování v prozaickém díle představitelů tří středoevropských literatur v polistopadovém období: Čecha Jáchyma Topola, Slováka Edmunda Hlatkého a Poláka Ziemowita Szczereka. Mitkův kolega Ján Gavura se věnuje slovenské přírodní lyrice v poválečném i polistopadovém období, resp. jejímu duchovnímu rozměru. Další slovenský literární vědec Dušan Teplan zkoumá ve svém hutném textu recepci díla přední osobnosti ruského formalismu Viktora Šklovského na Slovensku. O tomtéž badateli píše rovněž Petr Steiner, jehož předmětem zkoumání jsou vzájemné vztahy petrohradského sdružení OPOJAZ (Společnost pro studium poetického jazyka), jehož byl Šklovskij členem, a dalšího významného ruského literárního vědce Michaila Michajloviče Bachtina. Brněnský teoretik Bohumil Fořt se

ve svém anglicky psaném příspěvku zaměřuje na strategie autoreference v literárních narativních textech a zamýšlí se nad její funkcí.

Značně různorodý je také oddíl Varia, který otevírá úvaha Pavla Janouška nad problémem literatury na internetu, především nad možnostmi badatelského uchopení čím dál rozšířenějšího fenoménu. Polemickou reakcí na toto zamyšlení je „příspěvek k výzkumu digitální literatury sociálních médií“ Pavly Hartmanové. Utěšeně se tak rozvíjí aktuálně potřebná diskuze, jež byla započata při obhajobě její disertační práce v Olomouci a jejímž oponentem byl právě Janoušek. V recenzním bloku se David Papajík kriticky vyrovnává s výběrem studií Petra Čorneje *Světla a stíny husitství*. Pochvalně se vyjadřuje Radek Touš o folkloristické knižní studii Pavla Šidáka *Mokře chodí v suše*, pojednávající o figuře vodníka v české literatuře. Tereza Roháčová se zamýšlí nad přínosem posledního výstupu výzkumu čtenářské recepce, který Jiří Trávníček vydal pod titulem *Kulturní vetřelec*. Radek Malý hodnotí německou monografii Florianu Wellinga, jež zpracovává vzájemný vztah dvou německy píšících literátů spjatých s Prahou, Franze Kafky a o dvě generace mladšího Paula Celana. V posledních dvou příspěvcích se Tereza Roháčová promptně vyjadřuje k tradičnímu olomouckému semináři *Cenová bilance 2019–2020* (konanému v červnu 2021) a Lubomír Machala připomíná nestora české literární historie a olomouckého rodáka Jiřího Opelíka, od jehož narození loni uplynulo neuvěřitelných devadesát let.